

Minna Reijonen ps

Kirjallinen kysymys saattohoidon tarkoituksenmukaisuudesta

Eduskunnan puhemiehelle

Saattohoito on asia, jossa potilaan edun tulisi olla etusijalla. Saattohoitopäätöksiä ei tule koskaan tehdä kiireellä. Saattohoito on vakava asia. Vakavia ovat myös huolet, joita saattohoidettavan läheiset ovat kokeneet.

Saattohoidossa on merkittäviä ongelmia, joita nousee esille potilaan omaisten ja läheisten kertomana. Aihe on vaikea aihe puhua, mutta näistä ongelmista on valtavan tärkeää puhua. Saattohoitopäätöksistä ja niiden määrästä ei ole saatavilla tarkkaa tietoa eri hyvinvointialueilta. Tilastoja ei ole, kuinka sote-uudistus on vaikuttanut saattohoitoihin tai onko tässä eroavaisuuksia yksityisellä puolella tai julkisella puolella.

Käytyäni keskustelua saattohoidosta sellaisten henkilöiden kanssa, joiden läheinen tai omainen on ollut saattohoidettavana tai lähes joutunut saattohoitoon, on noussut monia huolia ja kysymyksiä esille.

Seuraavat esimerkit ovat kuulemani perusteella nousseet esille. Kuten on ollut esimerkiksi ihmettelyä, etteivät omaiset ole pyynnöstään huolimatta saaneet tietää, mikä taho ja milloin on tehnyt saattohoitopäätöksen. Läheisille on saatettu varoitella tulevista terveysongelmista (kivuista, makuuhaavoista ja keuhkokuumeesta), ellei saattohoitoa aloiteta, joka on kummastuttanut. Potilaalla on saattanut olla liiallinen lääkitys, ja farmaseuttisia yhteensopimattomuuksia lääkkeiden osalta ei ole tarkasteltu perusteellisesti. Potilaalle ei ole terveydenhuollon yksikköön toimitettu ruokaa saattohoidossa, vaan läheiset ovat huolehtineet ruokahuollosta tämän jälkeen varsin pitkään. Terveydenhuollossa esille noussutta saattohoidon tarvetta ei ole enää ollutkaan kun liikaa lääkitystä on purettu. On ihmetelty, eikö farmaseuttinen henkilö ole mukana lääkitystä pohtiessa iäkkäälle henkilölle. Lääkkeiden haittavaikutukset voivat myös aiheuttaa syömättömyyttä ja vaikeutta nauttia nesteitä, joka on tärkeää erottaa potilaan hiipumisesta ja siten saattohoidon tarpeesta. Nesteytyksen aloittamisessa on saattanut olla viivettä, vaikka juomattomuus tai oksentelu vanhuksella on saattanut kestää pitkähkön aikaa, ja tämä on huolettanut läheisiä.

Edellä olevan perusteella ja eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ään viitaten esitän asianomaisen ministerin vastattavaksi seuraavan kysymyksen:

Mikä on saattohoidon nykytila ja kuinka vakaviin esille nousseisiin ongelmiin aioitaan vaikuttaa,

Kirjallinen kysymys KK 258/2025 vp

onko saattohoitopäätökset yhden lääkärin päätöksiä vai onko tapana päätöstä tehdessä olla useampi lääkäri paikalla,

tilastoidaanko ja käydäänkö hyvinvointialueella läpi mahdolliset virhearviot saattohoidossa ja

millaisia eroja eri hyvinvointialueilla, julkisella ja yksityisellä puolella on saattohoidon osalta?

Helsingissä 4.9.2025

Minna Reijonen ps